

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น เฉพาะชั้นปีที่ 2-4 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งมีจำนวน 18,569 คน ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น ชั้นปีที่ 2-4 ปีการศึกษา 2553

คณะ	นักศึกษา			รวม
	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	
1. เกษตรศาสตร์	422	381	417	1,220
2. ทันตแพทยศาสตร์	77	78	79	234
3. เทคนิคการแพทย์	166	197	202	565
4. เทคโนโลยี	113	162	111	386
5. นิติศาสตร์	370	210	178	758
6. พยาบาลศาสตร์	162	172	166	500
7. แพทยศาสตร์	329	275	282	886
8. เกษษศาสตร์	150	95	102	347
9. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	659	779	555	1,993
10. วิทยาการจัดการ	840	785	540	2165
11. วิทยาเขตหนองคาย	618	635	502	1,755
12. วิทยาลัยนานาชาติ	20	19	1	40
13. วิทยาศาสตร์	902	761	778	2,441
14. วิศวกรรมศาสตร์	837	739	721	2,297
15. ศิลปกรรมศาสตร์	129	121	104	354
16. ศึกษาศาสตร์	413	407	470	1,290
17. สถาปัตยกรรมศาสตร์	138	212	204	554
18. สัตวแพทยศาสตร์	99	97	96	292
19. สาธารณสุขศาสตร์	301	96	95	492
รวม	6,745	6,221	5,603	18,569

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณหาโดยใช้สูตรของ Yamane (สำเร็จ จันทรสุวรรณ และ สุวรรณ บัวทวน, 2547) ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 507 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะและชั้นปี

คณะ	นักศึกษา			รวม
	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	
1. เกษตรศาสตร์	12	10	11	33
2. ทันตแพทยศาสตร์	2	2	2	6
3. เทคนิคการแพทย์	5	6	6	17
4. เทคโนโลยี	3	4	3	10
5. นิติศาสตร์	10	6	5	21
6. พยาบาลศาสตร์	4	5	5	14
7. แพทยศาสตร์	9	8	8	25
8. เกษตรศาสตร์	5	3	3	11
9. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	18	21	15	54
10. วิทยาการจัดการ	23	22	14	59
11. วิทยาเขตหนองคาย	17	17	14	48
12. วิทยาลัยนานาชาติ	1	1	-	2
13. วิทยาศาสตร์	25	21	22	68
14. วิศวกรรมศาสตร์	22	20	20	62
15. ศิลปกรรมศาสตร์	4	3	3	10
16. ศึกษาศาสตร์	11	11	13	35
17. สถาปัตยกรรมศาสตร์	4	6	5	15
18. สัตวแพทยศาสตร์	2	2	2	6
19. สาธารณสุขศาสตร์	8	3	3	14
รวม	184	170	153	507

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย คณะต่างๆซึ่งจัดกลุ่มคณะตามการจัดแบ่งกลุ่มสาขาวิชาของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ) โดยจำแนกได้เป็น 9 กลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

- 1) วิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วยคณะต่างๆ จำนวน 7 คณะ ดังนี้ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ และคณะสาธารณสุขศาสตร์
 - 2) วิทยาศาสตร์กายภาพ ประกอบด้วยคณะต่างๆ จำนวน 2 คณะ ได้แก่ คณะเทคโนโลยี และ คณะวิทยาศาสตร์
 - 3) วิศวกรรมศาสตร์
 - 4) สถาปัตยกรรมศาสตร์
 - 5) เกษตรศาสตร์
 - 6) บริหารธุรกิจพาณิชยศาสตร์ ประกอบด้วย คณะวิทยาการจัดการ
 - 7) ศึกษาศาสตร์
 - 8) ศิลปกรรมศาสตร์
 - 9) สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย 2 คณะ ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ และ คณะนิติศาสตร์
- 3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

- 1) พฤติกรรมการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่างๆ
- 2) พฤติกรรมการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม เรื่องพฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโครงการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเอเชีย (Asian Survey of Information Literacy Behaviors of College Students) โดย Professor Forest Woody Horton Jr.

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม 2 ชุด คือ

- 1) แบบสอบถามฉบับภาษาไทย ซึ่งแปล โดย คุณลภาพรณ จวงส์ ใช้สำหรับนักศึกษาที่เป็นคนไทย
- 2) แบบสอบถามฉบับภาษาอังกฤษ ใช้สำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติ

เนื้อหาของแบบสอบถาม เรื่องพฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาเอก คณะ และผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือก

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่างๆ ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ งานที่ได้รับมอบหมาย ทรัพยากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำงานที่อาจารย์มอบหมาย การประเมินสารสนเทศ แหล่งข้อมูลในเวปต์ไซด์เว็บ ผู้ที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล วิธี

การศึกษาค้นคว้า การใช้โปรแกรมที่เป็นเครื่องมือช่วยการค้นคว้า สิ่งสำคัญที่เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าและความคิดเห็นต่อกระบวนการค้นคว้า ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ Likert Scale

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับหัวข้อที่เคยค้นคว้าในรอบ 6 เดือน ทรัพยากรที่ใช้ในการค้นคว้า การประเมินแหล่งข้อมูล ผู้ที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล และความคิดเห็นต่อกระบวนการค้นคว้า ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ Likert Scale

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังคณะต่างๆ สำหรับ คณะเกษตรศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ ทันตแพทยศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ พยาบาลศาสตร์ เภสัชศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิทยาการจัดการ วิทยาเขตหนองคาย วิศวกรรมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ ได้ขอความอนุเคราะห์จากบรรณารักษ์ห้องสมุดคณะเป็นผู้ช่วยแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนให้ สำหรับ คณะเทคโนโลยี คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติ มีบุคลากรของคณะเป็นผู้ดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนให้ ส่วนคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ อาจารย์ของกลุ่มวิชาเป็นผู้ดำเนินการโดยมีนักศึกษาของสาขาเป็นผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนเอง ซึ่งได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างวันที่ 7 - 26 กุมภาพันธ์ 2554 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งสิ้น 412 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.26 ซึ่งรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน

คณะ	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืน				รวม
	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 5	
1. เกษตรศาสตร์	-	7	9	-	16
2. มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	34	34	27	-	95
3. วิทยาการจัดการ	19	25	10	-	54
4. วิทยาศาสตร์กายภาพ	24	21	21	-	66
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	29	23	23	10	85
6. วิศวกรรมศาสตร์	11	11	17	-	39
7. ศิลปกรรมศาสตร์	5	3	4	-	12
8. ศึกษาศาสตร์	11	11	11	-	33
9. สถาปัตยกรรมศาสตร์	3	3	3	3	12
รวม	136	138	125	13	412

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลสำหรับการศึกษานี้ ประกอบด้วย 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่างๆ และ 3) ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การค้นคว้าในชีวิตประจำวัน ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ